

CENTER FOR SOCIAL STUDIES
ЦЕНТЪР ЗА СОЦИАЛНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ

***Четвъртокурсниците на прага на
завършването
и
Проблеми с лекциите – студенти и
преподаватели***

Резултати от вътрешноуниверситетски проучвания

Методологически бележки

- „Четвъртокурсниците на прага на завършването“ – изследователска програма – първи цикъл
- м. февруари – м. май 2016;
- Изчерпателно он-лайн допитване;
- 323 валидни он-лайн анкети – грешка $\pm 5.0 \%$; 95% гаранционна вероятност ;
- „Проблеми с лекциите - преподаватели“ – м.октомври – м. декември 2015;
- Изчерпателно допитване; 125 валидни анкети - грешка $\pm 5.0 \%$; 95% гаранционна вероятност;
- „Проблеми с лекциите“ – студенти – дълбочинни интервюта и фокусни групи със студенти от 1, 2 и 3 курс.
- М. февруари – м. май 2016 г.

Фокус върху мнението на четвъртокурсниците

Вярвания за българското висше образование

Пълен синхрон с общото
негативно настроение в
обществеността към
проблемите с качеството в
българското висше
образование

Фокус върху мнението на четвъртокурсниците

Вярвания за българското висше образование

51

Съгласни, че студентите учат само, за да получат Диплом

50%

Несъгласни, че университетското образование в България е на европейско равнище

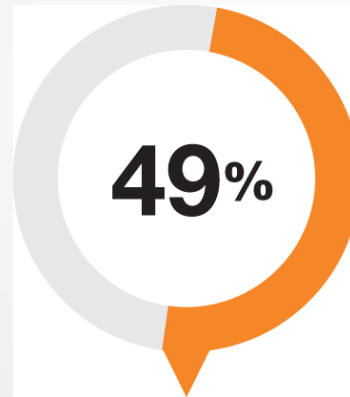
Фокус върху мнението на четвъртокурсниците

Вярвания за ИУ - Варна

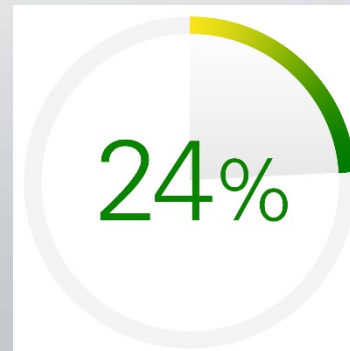

72%

Добра
материална
база

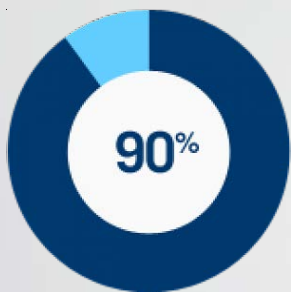
Съгласни, че
бакалавърското обучение
в ИУ е с високо качество

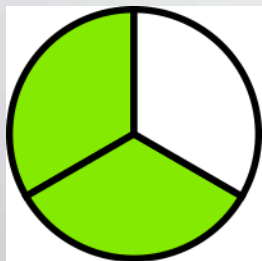
БГ работодателите
предпочитат хора,
завършили ИУ

Фокус върху мнението на четвъртокурсниците

Споделени чувства в края на обучението

Радостни от създадените приятелства.

Горди, че завършват ИУ. Доволни, че в лицето на преподавателите са срещнали истински професионалисти.

Доволни от получените знания.

Фокус върху мнението на четвъртокурсниците

Споделени чувства в края на обучението

Успели да добият практически и полезен опит.

Доволни, че са намерили работа чрез университета.

Фокус върху мнението на четвъртокурсниците

Съотношение „полезни – безполезни“ дисциплини

Фокус върху мнението на четвъртокурсниците

Защо конкретни дисциплини са определени като „полезни“

260

Фокус върху мнението на четвъртокурсниците

Защо конкретни дисциплини са определени като „полезни“

260

Фокус върху мнението на четвъртокурсниците

Защо конкретни дисциплини са определени като „полезни“

260

Фокус върху мнението на четвъртокурсниците

Защо конкретни дисциплини са определени като „полезни“

Полезни дисциплина - аргументи

Полезни

обхват фирми

фундаментални знания за професията

реални знания, а не обща култура

достъпни знания

много полезни неща

за бъдещето

за реалния живот

за започване на работа

добра комбинация с други дисциплини

работено е по реални проекти

„Живи“ мнения

- „Доволен съм от преподавателите и заради тях успях да науча доста! Преподавателя е 80% от обучението по предмета на студентите.“
- „Понеже по тези предмети преподавателите се отдаваха напълно в това да ни научат на нещо посредством набор от задачи и самото им преподаване беше увлекателно и заангажиращо вниманието на хората. По тези предмети правихме интересни курсови проекти, а не стресиращи и необяснени ... и да ни хвърлят в нищото. Понеже по този начин (последния) ние не трупаме знания и опит, а буксуваме на едно място !“
- „Преподавателите се отнесоха най-професионално и компетентно към предмета си. Получих реални нови икономически знания , а не обогатяване на общата ми култура.“
- „Защото имахме най-добрите преподаватели, които ни научиха на нещо, за разлика от други незнайно защо работещи там преподаватели!“

Фокус върху мнението на четвъртокурсниците

Защо конкретни дисциплини са определени като „безполезни“

Фокус върху мнението на четвъртокурсниците

Защо конкретни дисциплини са определени като „безполезни“

недобре организирано обучение

изискване за зубрене -
помнене на формули и др.

не успяват да се справят със
задълженията си

не преподават разбираемо
несериозни към студентите

излишни преподаватели
- достатъчно учебни
материали за
самостоятелна
подготовка

Преподавателите
не се справят
добре

**Безполезни дисциплина -
аргументи**

Фокус върху мнението на четвъртокурсниците

Защо конкретни дисциплини са определени като „безполезна“

не се използват
съвременни
софтуерни
решения

неподходящо
разяснени изисквания

разглеждане на общи,
повърхностни

недобре организирано
обучение

изискване за зубрене -
помнене на формули и др.

Неподходящ начин на
обучение

**Безполезна дисциплина -
аргументи**

не успяват да се справят със

задачите си

Фокус върху мнението на четвъртокурсниците

Защо конкретни дисциплини са определени като „безполезна“

„Живи“ мнения

- „Понеже смятам, че това което предоставя преподавателят по последните две дисциплини не е свързано с материала, който трябва да се изучава. А що се отнася до първата дисциплина, не смятам, че преподавателя е компетентен да преподава като цяло.“
- „Не беше обяснена по най-достъпния начин за студентите и масово се преписваше само за оценката. Грешка на преподавателите.“
- „Корпоративни финанси за 4 години сме учили 2 пъти, ненужно е. Счетоводство.. беше интересно, но не се отнасяше за българското, нито за европейското счетоводство. Международен мениджмънт. Учихме в първи курс Management и е същото като International Management, само че без "international" отпред.“
- „Защото 2 от посочените предмети от мен нямат никаква връзка с това, което изучавам. Като цяло 1-та и 2-та година освен Статистика другите са напълно безполезни. Имах чувството,че правя едно голямо класно от наученото от гимназията. Като цяло ако си записал дадена специалност нека да се направи така още от 1-та година да се започне от същията на предмета ,а не да се чака до 2-та година нещо да се започне.“

Фокус върху мнението на четвъртокурсниците

Съотношение „добри – недобри“ преподаватели

1,6 % Почти всички „недобри“

16,9 %

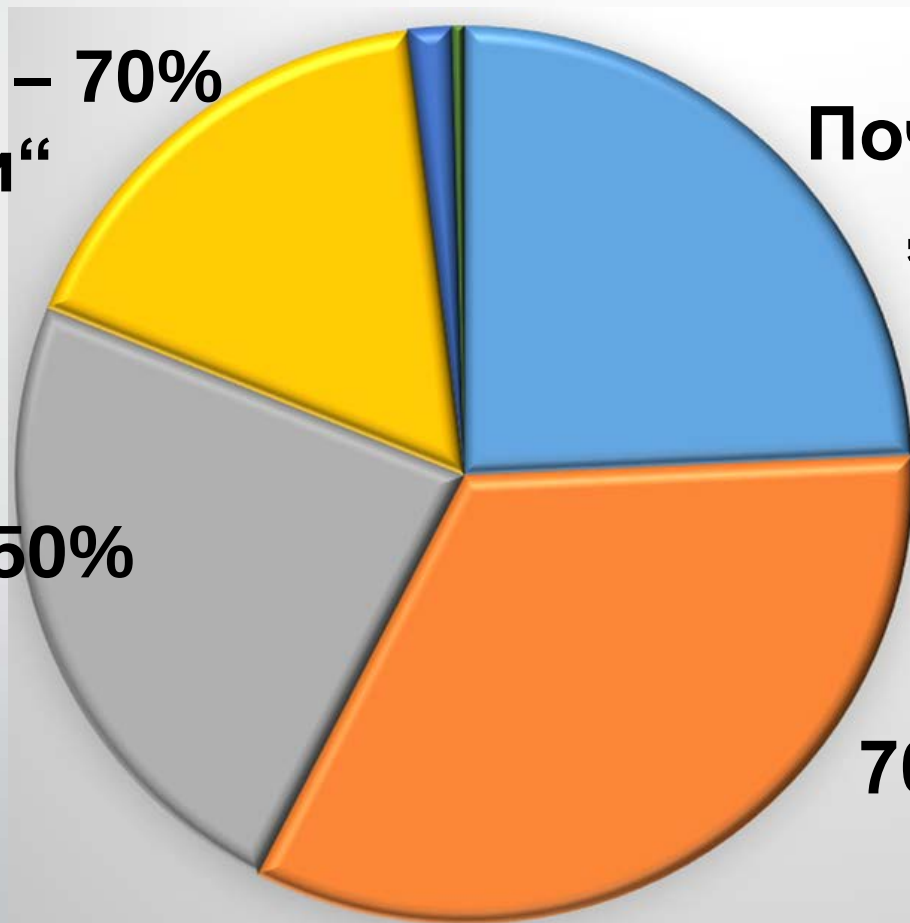
30 % „добри“ – 70%
„недобри“

24,3 %

Почти всички
„добри“

23,5 %

50% „добри“ – 50%
„недобри“

33,3 %

70% „добри“ – 30%
„недобри“

Фокус върху мнението на четвъртокурсниците

Защо конкретни преподаватели са определени като „добри“

Фокус върху мнението на
четвъртокурсниците

Защо конкретни
преподаватели са
определени като
„добри“

Добри преподаватели

Професионалисти

знаят какво приказват

дават актуални примери

представят добре материала

при тях се научава много

при тях се помни лесно

говорят без излишни приказки

личи си дългогодишния им опит

имат поглед върху нещата - не са само теоретици

вдъхновяват те

карат те да заобичаш дисциплината

дават възможност за дискусии

вдъхват респект

изискват да си преосмислиш информацията

посочват конкретно

приложение на изучавания
материал

свързват логично материала

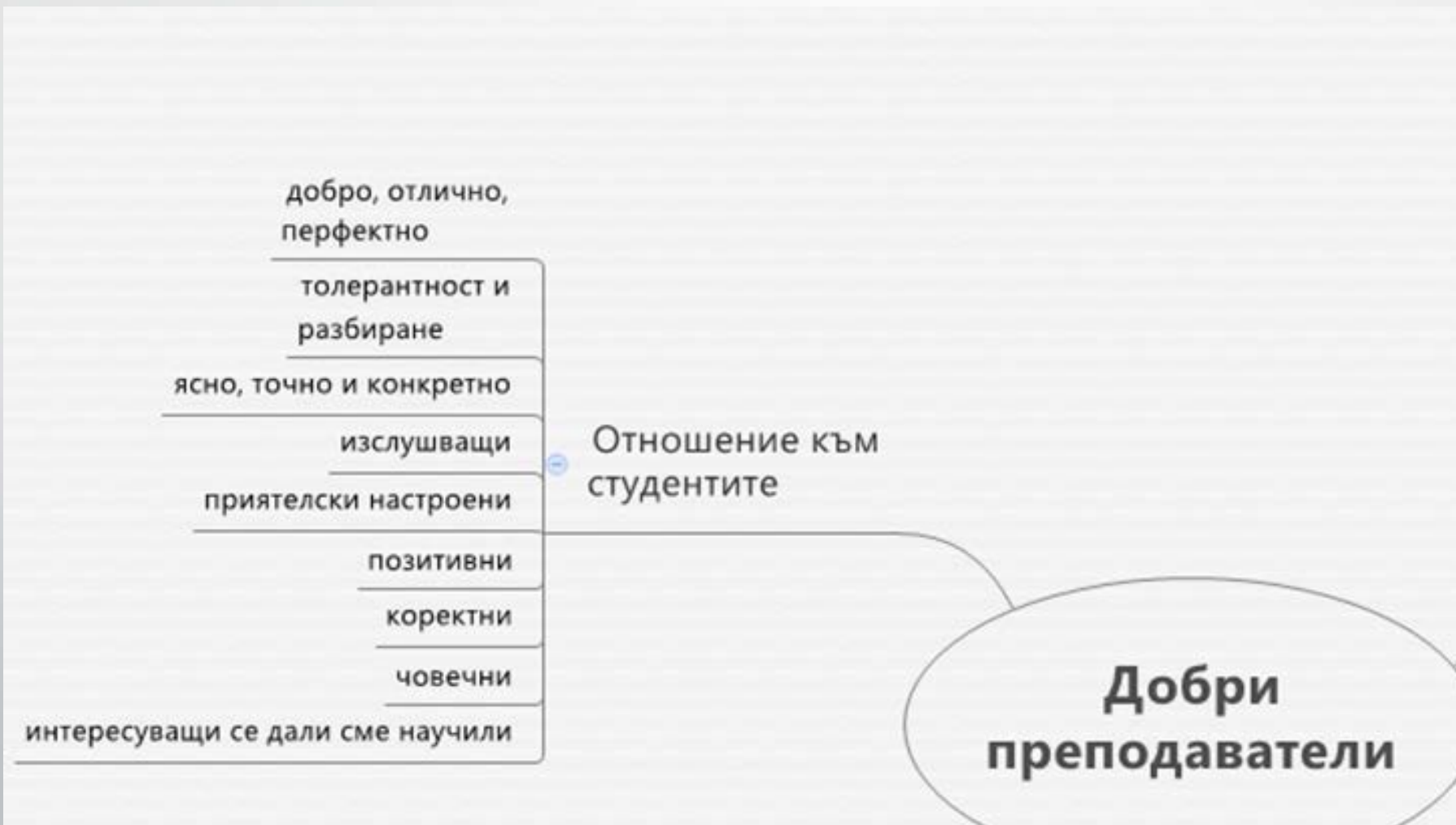
добри оратори са - обясняват
подробно, но не скучно

имат различен стил на работа

изискващи, но и даващи

Фокус върху мнението на четвъртокурсниците

Защо конкретни преподаватели са определени като „добри“

Фокус върху мнението на четвъртокурсниците

Защо конкретни преподаватели са определени като „добри“

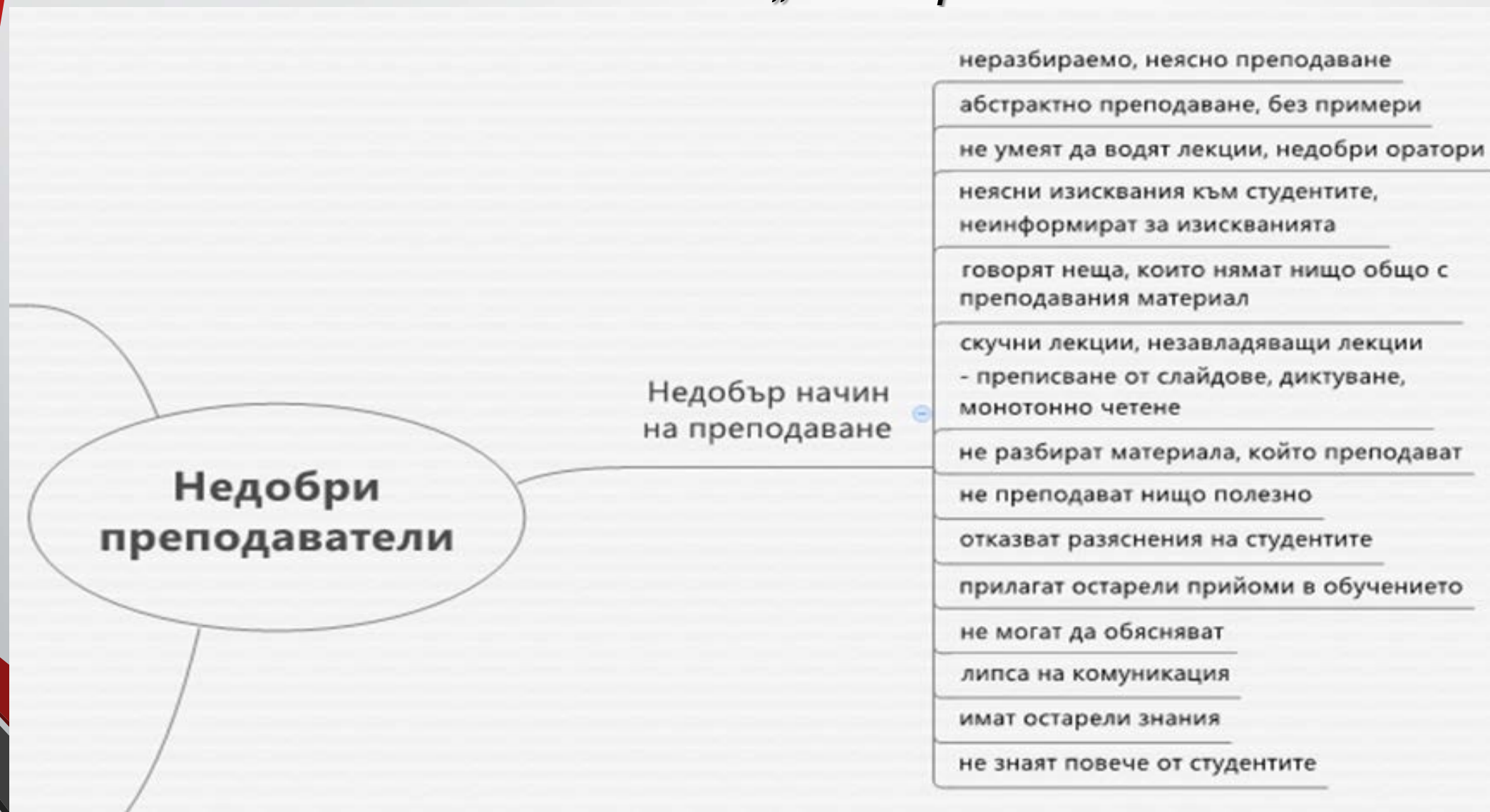
Фокус върху мнението на четвъртокурсниците

Защо конкретни преподаватели са определени като „недобри“

Фокус върху мнението на четвъртокурсниците

Защо конкретни преподаватели са определени като „недобри“

Фокус върху мнението на четвъртокурсниците

Защо конкретни преподаватели са определени като „недобри“

Фокус върху мнението на четвъртокурсниците

Защо конкретни преподаватели са определени като „недобри“

Фокус върху мнението на четвъртокурсниците

Обща оценка на четвъртокурсниците за обучението в ИУ

5%

Отличен

Добър 4,10

4%

Слаб

27%

Много
добър

23%

Добър

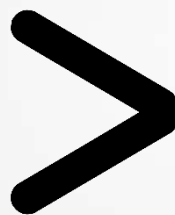
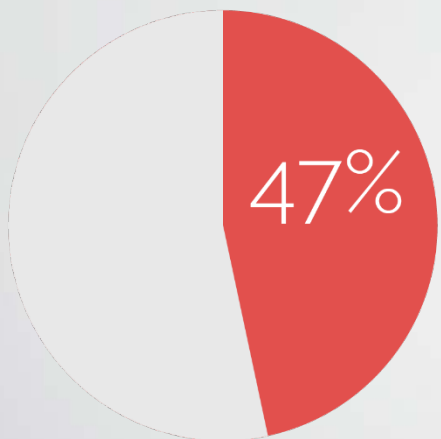
14%

Среден

27 % - Неотговорили

Фокус върху мнението на четвъртокурсниците

Оценка за полезността на наученото – преценка на работещите четвъртокурсници

Наученото в университета
им помага в работата
(„много ми помага“ + „по-
скоро ми помага“)

Наученото в университета
не им помага в работата
(„по-скоро не ми помага“ +
„изобщо не ми помага“)

41,8 % - Работещи към момента на допитването

Проблемът с лекциите

Преподаватели и студенти

Основни наблюдавани теми

Оценка на проблемната ситуация

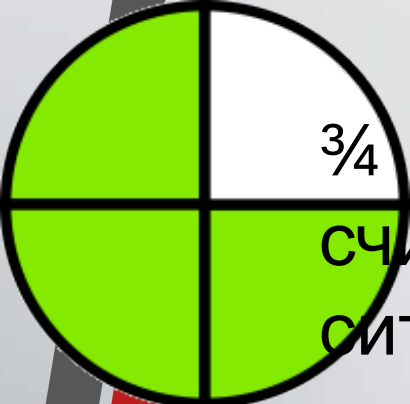
Какво е лекцията?

Разпространени практики на провеждане на лекции в ИУ

Причини за отлив от лекции

Оценка на проблемната ситуация

Преподавателска перспектива

$\frac{3}{4}$ от преподавателите считат, че проблемна ситуация с лекциите в университета има и тя е сериозна (но без това да е един от най-важните проблеми в учебното заведение).

Студентска перспектива

Проблем съществува, защото преподавателите очакват залите да са пълни. Онези от студентите, които виждат смисъл, посещават лекциите и извличат ползите от тях за себе си.

„Най-важно е какво ще стане на изпита. Изпит може да се вземе и без присъствие на лекции!”

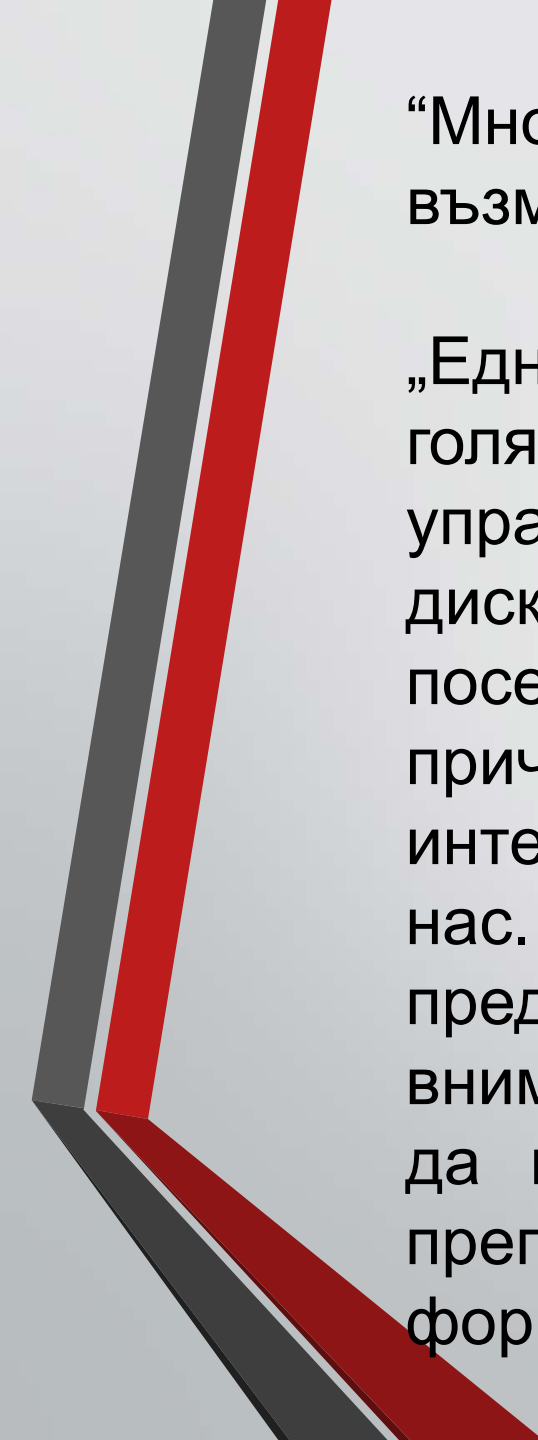
Обяснението

Преподавателска перспектива

- Липса на мотивация за учене;
- Друга заетост на студентите – работа, здравословни проблеми, подготовка на курсови работи и други учебни ангажменти;
- Графика на учебния процес – ранни/късни лекции и разпокъсаност на занятията през деня
- Начини и форми на преподаване

Студентска перспектива

- Учебната програма – ранни/късни лекции; „прозорци“;
- Друга заетост – основно работа;
- Липса на мотивация за учене;
- Начини и форми на преподаване;

“Много студенти не ходят на лекции, не защото нямат възможност, а защото не искат и не виждат смисъл.”

„Една от причините много студенти да не посещават лекции е, че голяма част тях работят. По-приоритетно за тях е да посещават упражненията, отколкото лекциите. На упражненията се дискутират нещата, които са взети вече на лекция. По-голяма посещаемост има на упражнения, отколкото на лекции. Друга причина е това, че лекционните занятия не се представят по интересен начин, не ни грабват вниманието, отегчават много от нас. Някои студенти по време на лекция запълват времето си предимно чрез занимания на смартфоните си и не обръщат внимание на това, което се преподава. Като друга причина мога да посоча, че през минали семестри се е случвало да се преподава информация, която е взета изцяло от учебника (под формата на диктовка).“

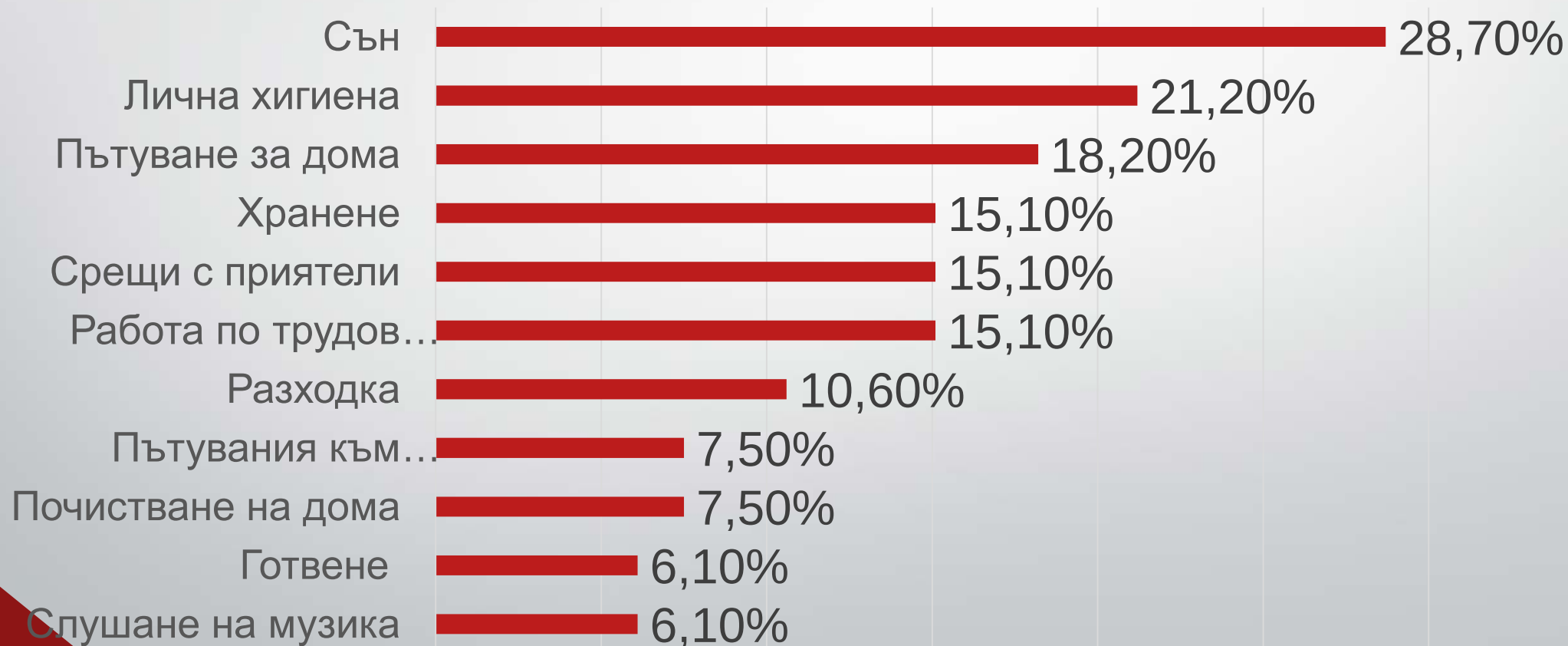
Къде са студентите по време на лекции

*Бюджет на времето 200 първокурсници
през учебната 2015/2016 г.*

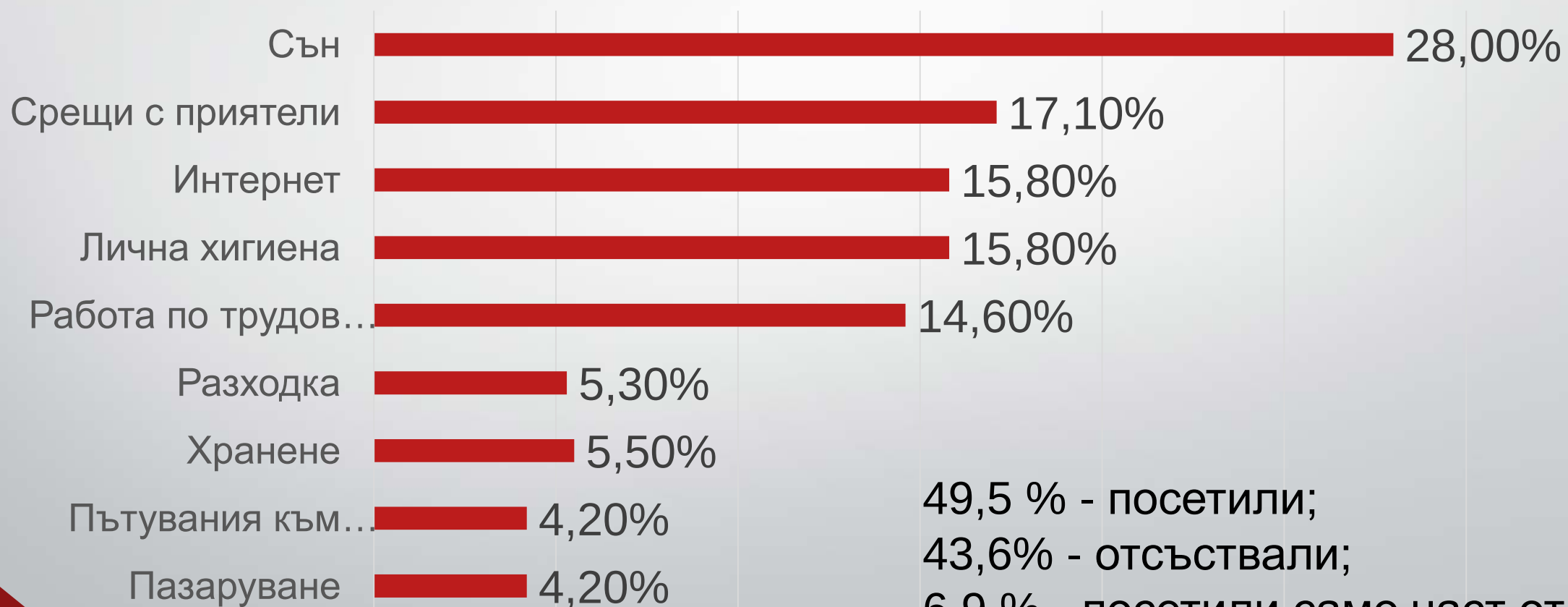
Лекция по Микроикономика

Посещението на тази лекция в седмицата на изследването е 64 % от студентите, 34.9% отсъстват, а 1.1% са били само на част от лекцията. Други 32 дейности са регистрирани, че са извършвани от студентите във времевия пояс на провеждането на лекцията.

Какво са прави отсъстващите?

Какво са правила отсъстващите от лекция по „Право“?

49,5 % - посетили;
43,6% - отсъствали;
6,9 % - посетили само част от лекцията.

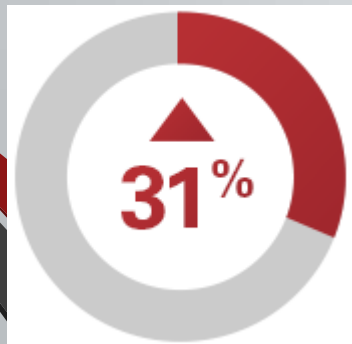
Лекцията право или задължение за студентите?

Преподавателска перспектива

40%

**Безусловно
право на
студентите**

**Безусловно
задължение
на студентите**

Студентска перспектива

Голямата маса от студенти приемат участието си в лекциите като тяхно право. Като че ли това е дейност присъща на тяхното свободно време, ако искаме, но ако не искаме – няма.

Оценки за основни характеристики на лекциите

Преподавателска перспектива

Почти винаги се прави в лекциите:

- Структуриране на знанието;
- Ясно и достъпно обясняване;
- Подпомагане на изпита;
- Стремех към креативни форми, които ангажират вниманието на студентите;
- Примери и обвързване на знанието с практически умения;

Често в лекциите се осъществява активен контакт между студенти и преподавател в различни форми.

Рядко се включват гост-лектори.

Студентска перспектива

Почти винаги се прави в лекциите:

Често се прави в лекциите:

- Структуриране на знанието;
- Подпомагане на изпита;
- Ясно и достъпно обясняване;
- Стремех към креативни форми, които ангажират вниманието на студентите;

Рядко се прави в лекциите:

- Задълбочаване на информацията от учебника;
- Активен контакт между студенти и преподаватели;
- Примери и обвързване на знанието с практически умения;

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!